

ÓBEGSEI HIRLAP

Előfizetési ár egész évre 6 K Félévre 3 K

Nyilttér sora 30 fillér.

Felelős szerkesztő:
Csernicsek Imre
Társ-szerkesztő:
Haris György.

Megjelenik minden vasárnap

Egyes szám ára 4 fillér. (2 krajcár).

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda Csernicsek Imre, Palánka.

A magyar iparos műveltsége.

Kossuth Lajos természettudományi műveltségünkről Szily Kálmán egyik könyvéhez írt előszavában körülbelül így nyilatkozott: Nem szégyen az, ha egy nemzetnek nincsen sok kiváló természettudósa, de irigylésre méltó viszont az a nép, amelynek minden fia tisztában van a természettudomány elemi ismereteivel. Ezek a szavak jutnak eszembe, ha arra kérdésre keresem a felelet: Mikor tekinthető egy nemzet iparossága műveltnek.

Ismételhetjük kellő változással Kossuth szavait a feltejtett kérdésre; felelvé: Nem szégyen az, ha egy nemzetnek nincsen sok kiváló műveltségű iparosa, de irigylésre méltó viszont az a nép, amelynek minden iparosra bizonyos kezdetleges általános műveltséggel bír. Ha pedig azt a feleletet elfogadjuk, lássuk, meg lehetünk-e elégedve a magyar iparosság ily értelmében vett általános műveltségével.

A statisztikai évkönyvekben általánosságban nem a legkielégítőbb adatokat kapjuk Magyarország népének tanultságáról. Magyarországon a legutolsó népszámlálás idején (a hat évvel ezelőtti időségeket számítva csak) a lakósnak mindössze ötvenkilenc százaléka tudott írni és olvasni. Természetes, hogy iparosaink műveltségének képét csak megbízható statisztika alapján állapíthatnók meg, de általános fogalmat így is alkothatnánk magunknak a magyar iparos műveltségéről.

Az ipartörvény úgy szól, hogy az iparigazolvány csak írásban kérelmezhető. A gyakorlat azt igazolja, hogy akadnak iparosok, akik bizony nem tudják maguk megírni a szükséges kérvényt. Budapesten akárhányszor is az előadónak kell kijavítania a nála iktatás előtt jelentkezők kérvényét, mert javítás nélkül az bizony nem szabatos.

A munkakönyvnek nálunk rovatai vannak, amelyekbe munkaadónak a munkás belépés és kilépési idejére vonatkozó adatokat kell beírnia. Vannak — sajnos — iparosaink, akik ezt a pár rubrikát sem tudják kitölteni.

Sőt akadnak olyan mesterek, akik bizonyítványt sem tudnak kiállítani munkásaiknak.

Lapozgassuk kisiparosaink üzleti könyveit, olvassuk el levelüket, vegyük kezünkbe számláikat, fussuk át körleveleiket vagy egyéb nyomtatványaikat tény, hogy azok legtöbbször nem mindenben megfelelők.

Németországban, hol nem keresi az iparosság minden bajának okát másokban a versenytársban és a bevőben, a törvényben és a hatóságokban, ott, ahol vannak már a sopánkodásokon, az ipartársulatok ingyenes tanfolyamokat rendeznek be a mestereknek. Ott a mesterek, sőt feleségeit és leányait is megtanítják a tanfolyamokon könyvelni, számolni és levelezni. Nálunk a felnőttek oktatásával foglalkozó egyesületünk tanfolyain csak gyér számban találunk iparosokat. Elfoglaltság, gond és gyakran az álnőrzet tartja vissza az iparosokat ezekről a hasznos tanfolyamokról.

Fontos érdeke pedig egy kulturállamnak az, hogy minden fia kellő műveltséggel bírjon. S nekünk első érdekünk, hogy legalább a jövő mesterei legyenek kivétel nélkül írni és olvasni tudók.

A mesterinasoknak jelentkező fiuk közül a legtöbb — miként ezt hivatalos adatok igazolják — alig tud írni, olvasni s mielőtt az első osztályba felvehetők volnának, az előkészítő osztályba kell őket bedugni.

Sunlight Szappan igazán! kítűnő!

„En féltőben, és féltőmennyiségű szappannal végzem a nagymosást.“

Főtitelgessé teszi a főzést és a sok dörzsölést, mert a SUNLIGHT SZAPPAN kítűnő tulajdonságainál fogva a piszkot feloldja és a ruhát vakító fehérre varázsolja.

Kettős darab 30 fillér. Nyocszögletű darab 16 fillér. 257

Klein J. D. szállító
Budapest, ajánlja győjtőfocsi forgalmát.

Gümőkór,
köhögés,
szamárköhögés,
influenza
eseteiben az orvosok
csak

SIROLIN
„Roche“-t
rendelnek.

Kik vannak a Sirolin „Roche“-ra utalva?

1. A kik hosszú időn keresztül köhögés bántalmában szenvednek.
 2. Mindazok, kik tüdő gégeburában szenvednek.
 3. Asztmában szenvedők ényeges könnyebbülést érnek már rövid használat után.
 4. Skrofalás, mirigyduzzadásos szem- és orrkataris és gyermekeknek tonos szere a Sirolin „Roche“.
- A táplálkozást is egyben elősegíti.

Csakis eredetisomago-
Lásd Sirolin „Roche“-t
keresni minden után-
zást vagy pótkészít-
ményt. Értünk a leghe-
tározottabbban visse-
utasítani.

F. Hoffmann-La
Roche & Co.
Basel (Schweiz)
Grenzach (Baden)

HIREK.

Villamcsapás. Óbecsén és a környéken a napokban erősen villámlott és olyan hatalmas dörgés követte azt, mint nyár közepén. Több helyütt le is csapott a villám. Sőt szerencsétlenséget okozott. Ugyanis Turjáról a becsei országos vásárra iparkodott Vility Jován rendőrrel, ennek taligáján Bosnyákovits Pál turjai tanító. A zivatar utólrta őket s mennél jobban bele értek a hatalmas fergekben. Egyszerre vakító villamfény sujtott le, a mely a lovat agyon sujtotta, az elesett ló magával rántotta a taligát és a benne ülő két ember a lóra esett. Ott feküdtek eszméletlenül, míg arra jövők fel nem szedték a magukkal tehetlen és agyonára rémült két férfit, a kiket behoztak Óbecsére és itt a vadászklubben helyezték el és nyújtották az első orvosi segílyt. A villamsujtottak közül Bosnyákovits tanító hallását veszítette el, míg Vility rendőr a látóképességét. Így feküdtek egész napon át, mignem este felé kissé jobban lettek és remélhető, hogy elvesztett érkeiket lassan visszanyerik.

Gondnokság alatt. Rózsa Gizella bajai, Döme Péter zentai, Bajusz Mátyásné bácsborsódi, Palkovits Felix csantavéri, Barich János felsőszentiváni, Kánya János hercegszántói, Sárközy Zsuzsanna kossuthfalvi, Breinig Antal bajai lakost elmebetegség miatt gondnokság alá helyezték.

Egy
hölgy

aki egészséges bőrápolására ad, különösen szepítő eltüntetésére valamint üde, puha bőr és fehér arcszínt akar elérni, csak a **vezzőparipa lilium szappannal** (védjegy vezzőparipa) Bergmann és Társa, Teschen a. d. E. gyárából való szappannal mosakszik. Darabja 80 fillér, kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszerkereskedésben stb.

A titokzáró idegen. Rejtélyes körülmények között történt halálesetről ad hírt szabadkai tudósítónk. Egy eddig ismeretlen uri ember a múlt pénteken bevászorgott Juhász Ferencné lakására és szállást kért. Az asszony, bár nem ismerte az idegent, könyörületből szállást adott a beteg embernek, aki néhány óra pihenés után nagy rosszulétról panaszkodott. Az asszony erre kocsiába ültette az idegent, hogy a kórházba vitesse de ahg ment a kocsin néhány lépést, az idegen lefordult az úlérről és meghalt. Mivel nincs kizárva, hogy az idegent megmérgezték a rendőrség megindította a vizsgálatot a rejtélyes haláleset kiderítése végett.

A rétosztók. Több mint 4000 kérvényben kérték a rétosztók a titeli telekkönyvi hatóságtól vélt jussukat. Végre megjött a válasz. Az illető hatóság elutasító végzésében többek között kimondta azt is, hogy: »Az ugynevezett réti földeknek az 1667. évi összeírást alapján igénylői ugyanis kimerítették már mindazon törvénykezési utakat, melyek a réti földek egy része

Ártézi

Jódozfürdő

Ujvidéken

keresse

fel!

tulajdonjogának megszerzéséhez jogszerűen vezetnek. A rétosztás délibábját kergető szegény félrevezetést csakjások befogják látni e telekkönyvi hatóság elutasító végzéséből, hogy hálványozott vezérük újra becsapta őket, a néhány kicsalt koronán felül még érzékeny birságot is szerzett nekik. Az analfabéta törvénytudór egy-egy ártirt koronás bélyeggel látta el a kérvényeket a telekkönyvi hatóság pedig kötelelességszerűen 12—12 kor. leletfelvétellel torolta meg e nagy arányú bélyegcsonkítást. Az újabb kudarc s a birságfizetés felett érzendő keservek talán csak kiábrándítják végre népünket a Gyóka vezér szugerált szerencsétlen s költséges rög eszméből.

Borócz községe közhírré teszi, hogy a községi rendőrség részére szükséges és alább felsorolt nyári, téli ruházat és egyéb felszerelési tárgyak szállításának biztosítása céljából 1911. évi május hó 2-án d. e. 9 órákor Borócz község háza tanácstermében szóbeli árlejtést tart. Szükséges ruházat és felszerelési cikkek: 1. 6 drb. nyári sapka, 2. 6 drb. nyakravaló, 3. 5 drb. gyalogsági kardbajt, 4. 1 lovassági kardbajt, 5. 1 pár bőrkeztű, 6. 5 drb. jelsip zsinor, 7. 4 drb. érem szalag, 8. 5 drb. nyári zubbony, 9. 5 drb. fekete nyári pantalló, 10. 5 drb. nyári zsavoly zubbony, 11. 5 drb. nyári zsavoly pantalló, 12. 6 drb. fekete téli köpeny, 13. 6 pár téli bőrcsizma, 14. 6 pár bőrcipő. Feltételek a jegyzői irodában betekintheők.

Zentán husvétnapján óriási tűz ütött ki, mely teljesen e hamvasztotta a templomot és a városházát. A kár meghaladja 750.000 koronát.

A gombosi—erdődi vasuti hid. Gombos és Erdőd között 1870. óta gőzkomppal közlekedett a vasuti közlekedést a Dunán át, amely itt hatszáz méternél is szélesebb. A gőzkomppal üzemeltetés költséges és amellet, hogy nagy veszteséggel jár, fölötte megbizhatatlan. A drótkötél elszakadása, vagy jégzajlás a Dunán, mindig forgalmi zavar okozója. Pedig a vasuti forgalom ezen a vidéken nagy jelentőségű az országra nézve, hitz út kapcsolódik be az államvasuti hálózatba a vasuti forgalom Horvátországgal, Boszniával és Fiumével is. Ez okból természetesen mindenféle nagy örömmel üdvözölték annak idején a kormány elhatározását, hogy a megbizhatatlan gőzkomppal helyett állandó hid közvetítse a vasuti forgalmat a Dunán Gombos és Erdőd között. 1909. évi október hónapban hozzá is fogtak a hat üyilásu hid építéséhez, a mely ez idő szerint Magyarország leghosszabb vasuti hídja. A hid költségeit 4.590.000 koronával irányozták elő, de ez az összeg 7.300.000 koronára fog emelkedni, mert mintegy 9 kilométer vasuti vonalat át kell helyezni és két állomást is kell építeni. Az új hid, mint értesülünk, őszkor már átadható lesz a forgalomnak.

Ruházatunk megreformálása, melyre a közérdeklődés mind jobban irányul, főképp egyik leghalásabb törekvése a jelenkornak. Csak az volna még kívánatos, hogy jobban, mint ahogy eddig történt, arra ügyeljenek, hogy a nyakat egészen nyitva és szabadon hagyják, először is, hogy a ruha itt ártalmas nyomást ne gyakoroljon, másodszor, hogy a nyak megerősödjön. Éppen a nyak megerősödése egyike a legjobb óvó eszközöknek gége és tüdőbajok ellen. A ki nyakát mindig a friss szabad levegőnek kitezi, egyhamar nem szerez hurutot. Ha dczára ennek valami huruot bántalom meglegi, úgy ajánatos, hogy naponta néhány theáskanálnyi Sirolin »Roche« t vegyen, mely a légzőszervekre a legülvösebb hatást kifejti és melynek kifizető ize van.

